

مهندس احمد پورفلاح
نایب رییس اتاق در امور بین الملل

صنایع کوچک؛ وجه اشتراک پیشرفت دو کشور ایران و ایتالیا

ارایه می دهند.

در کشورهای در حال توسعه صنایع کوچک به عنوان موجد اشتغال و رشد درآمدها، توسعه دهنده تکنولوژی و ایجادگر توسعه گسترده تر اقتصادی محسوب می شوند. صنایع کوچک در تخصیص و توزیع بهتر و کارآمدتر درآمدها در نقاط مختلف کشورها عمل می نمایند. نتیجتاً در گردونه اقتصاد کشور به هیچ وجه نمی توان و نباید صنایع کوچک را دست کم گرفت و یا خدای ناکرده آنها را نادیده انگاشت و به امان خدا رها نمود. در پشتیبانی ها و ارایه تسهیلات به نسبت عملکرد، این صنایع را نیز می بایست در برنامه های سالیانه و پنج ساله منظور داشت و آنها را تقویت نمود. اگر صنایع کوچک مابه خوبی تجویز، سازماندهی و هدایت شوند مسلماً می توانند زیر ساخت مناسبی برای داشتن صنایع بزرگ کارا و پربازده باشند. وزارتخانه های مسئول می بایست با داشتن اطلاعات از نیازها و داشتن آمارهای واقعی از تولیدات، داوطلبان سرمایه گذاری را به ایجاد صناعی که تأمین کننده کمبودها و ساخت حلقه های مفقوده صنعت هستند، رهنمون شوند.

در این زمینه مسلماً کمک و حضور سرمایه گذاران و کشورهای صاحب تکنولوژی به ویژه در صنایع کوچک و متوسط چون ایتالیا بسیار لازم و کارساز می باشد و امید ما در اتاق ایران و ایتالیا اینست که با ارایه تصویری واقعی از وضعیت موجود، علاقه مندان به سرمایه گذاری در ایتالیا را ترغیب به حضور بیشتر در صحنه اقتصاد و تولید کشور نماییم. البته تلاش یک مؤسسه و دو-سه سازمان به تنهایی کارساز نیست و مجموعه سیستم های پولی بانکی، قوانین حمایتی، گمرک، بیمه، حمل و نقل و ده ها پدیده از این دست باید طوری طراحی و عمل نمایند که جاذبه بیشتر برای حضور خارجیان در کشور فراهم شود. در سه، چهار ساله اخیر و با احساس نیاز شدید به جذب سرمایه گذاری خارجی تحولات چشمگیری برای اصلاح سیستم های بازدارنده جذب سرمایه گذاری خارجی به عمل آمده است ولیکن اول اینکه کافی نبوده و می بایست تکامل یابد، دوم اینکه تداوم داشته و حضور دیدگاه های متفاوت و بعضاً متناقض در صحنه سیاست نباید حرکات و برنامه های اقتصادی را تحت الشعاع قرار دهد. به عبارتی به اقتصاد با دید سیاسی نگاه نکنیم، برخلاف گذشته ها امروزه در کشورهای صنعتی و توسعه یافته حتی به سیاست نیز با دیدگاه اقتصادی نگاه می کنند. هر جا که شانس حضور اقتصادی بیشتر دارند

به نظر اینجانب همان طوری که روایت است ابتدا خداوند روستاها را آفرید و آنگاه مردمان شهرها را ساخته اند لازمه و زیرساخت صنایع بزرگ در هر کشوری ساختن و داشتن صنایع کوچک و کارگاهی می باشد. بدون پشتیبانی و همراهی صنایع کوچک واحدهای تولیدی بزرگ قادر نخواهند بود که با کیفیت و قیمت تمام شده مورد نظر حضوری پایدار در زنجیره صنعت به ویژه در جمع جهانی آن داشته باشند. دیده ایم و شنیده ایم که امروزه صنایع بزرگ به ویژه در رشته های خودروسازی، لوازم خانگی، تجهیزات اداری و ماشین سازی ها، خود دیگر سازنده هیچ قطعه ای نیستند و همه اجزای مورد نیاز را واحدهای تولیدی کوچک و حتی کارگاه های کوچک طبق برنامه های منظم در اختیارشان می گذارند و خود حداکثر مونتاژگر و جمع کننده اقلام و قطعات ساخته شده به وسیله آنها می باشند. این روش مسلماً در پایین آوردن قیمت تمام شده، توزیع اشتغال در مناطق مختلف کشور، استفاده از مزیت های مواد اولیه، نیروی کار و حتی تخصص ها و کمتر آلوده نمودن محیط زیست با پیش شدن در بخش های مختلفی از یک کشور و همچنین اداره آسان تر واحدها در مقوله مدیریت می تواند بسیار مؤثر و مفید باشد. علاوه بر صنایع کوچکی که حلقه های مفقوده صنایع بزرگ را میسازند صنایع کوچک بسیار زیادی را می توان نام برد که به صورت مستقل در تولید و تأمین نیاز جامعه ایفای نقش می نمایند. این صنایع کوچک نه تنها از نظر تعداد قابل مقایسه با تعداد واحدهای بزرگ تولیدی نمی باشند و صدها برابر آن می باشند بلکه از نظر جذب نیروی کار نیز با توجه به تعداد بالای این واحدها بیش از صنایع بزرگ کارپذیر جذب می نمایند. در اجلاس اخیر UNIDO که با موضوع توسعه صنایع کوچک و متوسط در تهران برگزار شد آقای هوبوم رییس هیأت اعزامی یونیدو اظهار نمودند که برابر آمارگیری و بررسی های انجام شده، صنایع کوچک و متوسط نقش قابل ملاحظه ای در توسعه صنعتی و اقتصادی کشورها ایفا می کنند.

صنایع کوچک و متوسط بیش از ۹۰٪ شرکت ها را در جهان از نظر تعداد دارا می باشند و از نظر اشتغال نیز ۵۰ تا ۶۰ درصد نیروی کار را در رشته های خدمات، کشاورزی و صنعتی در اختیار دارند. در رشته های تولیدی بین ۴۰ تا ۸۰ درصد اشتغال از آن واحدهای تولیدی کوچک و متوسط می باشد. به ویژه در کشورهای کم توسعه یافته (LDCS) صنایع کوچک و متوسط چشم انداز واقع بینانه تری برای افزایش اشتغال و ایجاد ارزش افزوده بیشتر

صورت مکمل عمل نماییم. به طور مثال صنایع کوچک و متوسط ما نیاز به بازسازی و در بعضی زمینه‌ها احتیاج به ایجاد آن داریم که ایتالیایی‌ها در این مقوله‌ها بسیار توانمند و قوی هستند. ایتالیا در صناعی چون سنگ و چرم حرف اول را در دنیای زنده و مادر این زمینه دارای مواد اولیه و محصول اولیه مرغوب هستیم. ایتالیا در زمینه جلب توریست و زمینه‌های سرمایه‌گذاری در آن پیشگامان این پدیده در جهان می‌باشد و کشورمان نیز حداقل یکی از ده کشور دارای بیشترین جاذبه توریستی (در بعد تاریخی و طبیعی) می‌باشد که فرصت خوبی را برای حضور سرمایه‌گذاران ایتالیایی در ایران فراهم می‌کند. در نشستی که با ایتالیایی‌ها در زمینه جذب نیروی کار در ایتالیا داشتیم عنوان نمودم که ما ایرانی‌ها از نظر چهره و جثه نیز خیلی شبیه به ایتالیایی‌ها هستیم و حضور کارگران و افراد جویای کار ایرانی در ایتالیا برخلاف اغلب ملیت‌های دیگر چهره شهرها را عوض ننموده و حتی در صورت حضور دوام دار در آن کشور تغییر محسوسی را در شکل نسل‌های بعدی ایجاد نمی‌نماید. البته شاید این مقوله قدری نژادپرستانه به نظر بیاید ولیکن منکر این واقعیت نمی‌توان شد که بارش منفی و نزدیک به صفر جمعیت در اغلب کشورهای اروپایی به تدریج چهره اجتماعی این کشورها تحت تأثیر جمعیت‌ها رنگ و شکل متفاوت می‌گیرند و از هم‌هنگی‌های دیگر بین دو کشور وجود خلق و خوی نزدیک مردم دو کشور می‌باشد. گرمی، مهربانی، صمیمیت و مهمان‌نوازی از خصیصه‌های قابل ذکر مشترک بین مردم دو کشور می‌باشد؛ ما آنقدر که با ایتالیایی‌ها بودن و معاشرت با آنها احساس نزدیکی و راحتی می‌کنیم شاید کمتر این احساس را با دیگر ملیت‌ها داریم و علاوه بر این محسناتی که مردم ایتالیا دارند دولت آن نیز در دهه‌های اخیر همواره روابط خود را در سطح بسیار خوبی با دولت‌های حاکم در ایران حفظ نموده و تحت تأثیر القایات و فشارهای بین‌المللی قرار نگرفته است و به همین دلیل توانسته حضور مستدام در بخش اقتصادی کشور به ویژه در مقوله صنعت داشته باشد و امید است اینکه تکنک‌های ارزی کشور نیز برطرف شده و بیمه این کشور تخصیص اعتبارات بزرگی را به ایران پوشش داده بتوانیم با پیدا نمودن راه کارهای عملی آن، مقداری از این منابع را به صنایع کوچک و متوسط کشور به ویژه در بخش خصوصی کشور هدایت کنیم. ما در اتاق ایران و ایتالیا در حد توانمان برای نزدیک نمودن بخش‌های اقتصادی و صنعتی دو کشور تلاش می‌کنیم و تاکنون نیز نقش مؤثری در ایجاد ارتباط بین مسئولین بخش‌های مختلف دو کشور و آمد و رفت گروه‌های گوناگون و برگزاری سمینارها و بازدیدهای زیادی را برای دو کشور موجب شده ایم و امید است با حرکت جدید اتاق ایران و ایتالیا یعنی نشر نشریه اختصاصی و همچنین با افتتاح اتاق ایتالیا ایران در رم بتوانیم به تحقق هدف‌های مورد انتظار دو کشور شتاب بیشتری بدهیم. البته همان طوری که در پیش گفته شد تلاش‌های یکی دو سازمان به تنهایی به جایی نخواهد رسید و امید است با دیدگاه‌ها و باورهای جدیدی که در همه مسئولین و سازمان‌های ایرانی ایجاد شده و اعتماد و علاقه بیشتری که در طرف‌های ایتالیایی به وجود آمده و همچنین حسن نیتی که از سفیر و مسئولان بازرگانی و کنسولی سفارت ایتالیا در تهران دیده می‌شود این روند دچار وقفه و سکنه نشده و با کیفیت و راندمان مطلوبی که حافظ منافع واقعی مردم دو کشور باشد به پیش برود.

به امید سر بلندی بیشتر دولت و مردم خوب دو کشور ایران و ایتالیا

دامنه سیاست خود را گسترش می‌دهند، به عبارت دیگر زمانی حضور سیاسی خود را در منطقه‌ای بیشتر می‌کنند که به طور مستقیم و یا غیر مستقیم شانس برداشت‌های اقتصادی خود را بیشتر پیش بینی می‌کنند...

جذب سرمایه خارجی برای ایجاد صنایع کوچک و متوسط صرفاً نباید از بعد تأمین پول مدنظر قرار گیرد و با اتکای همین دیدگاه در مقاطعی که از رهگذر حوادث ناپایدار بهای نفت بالا می‌رود و وضع پولی مان بهتر می‌شود بگوئیم ما که پول داریم و به آنها احتیاجی نداریم!!

کسب منابع مالی از سرمایه‌گذاران در مقوله صنعت، علاوه بر تأمین پول لازم بصورت دوام دار، سطح تکنولوژی کشور را بالا می‌برد، شانس تولید کالاها صادراتی و کمک به راه یافتن به بازارهای خارجی را افزایش می‌دهد، در سایه تولید محصول با کیفیت بالا سایر واحدها را ناگزیر می‌کنیم کیفیت محصولات خود را بالا ببرند (رقابتی نمایند) و یا از گردونه تولید بیرون شده و از اتلاف منابع و از بین بردن فرصت‌ها پرهیز کنند. جذب سرمایه در بخش صنعت به طور غیر مستقیم مدیریت تولیدی کشور را تصحیح و منطبق با اصول پذیرفته شده در این مقوله می‌نماید...

و اما وجه اشتراک ما با ایتالیایی‌ها:

می‌دانیم که هر دو کشور از زمان‌های دور و باستانی، هزاره‌های بسیاری را در تاریخ پشت سر گذاشته‌اند، از معدود کشورهای اسطوره‌ای می‌باشند که علی‌رغم جزر و مد‌های بسیار، جنگ‌ها و بلایای طبیعی کماکان و استوار حضور خود را در تاریخ حفظ نموده‌اند...

مذهب در رویدادهای اجتماعی و اقتصادی و فرهنگی دو کشور نقش مؤثر داشته است، در آن سرزمین امپراطورها و در این دیار پادشاهان زیادی با سلاطین خاص خود حکمرانی کرده‌اند. در تاریخ گذشته هر دو کشور اسطوره‌های ماندگاری در عالم ادبیات، هنر، علم و به طور کلی اندیشه به وفور دیده می‌شوند.

از نظر جمعیت هر دو کشور میزان متعادلی دارند. البته از نظر بافت، جمعیت ما خیلی جوان‌تر است. هر دو کشور تقریباً در جنوبی‌ترین نقطه قاره خود واقع شده‌اند، کشور ایتالیا به یمن قرار گرفتن در قاره اروپا و همجواری با کشورهای صاحب فرهنگ و اندیشه به ویژه آلمان بعد از جنگ دوم جهانی خیلی سریع جاده صنعتی شدن را طی نموده است ولیکن کشور ما متأسفانه علی‌رغم داشتن پیشینه علمی بالا در صدهای اخیر از قافله کشورهای دارای تکنولوژی و علم عقب مانده و از کشورهای همگام خود در گذشته‌های دور فاصله گرفته است. با وجود اینکه منابع زیرزمینی این کشور با کشوری چون ایتالیا قابل مقایسه نبوده است ولیکن عوامل مختلف سیاسی، جغرافیایی و بعضاً طبیعی ما را از این قافله جدا نموده است اما امروزه به میزان قابل توجهی این محدودیت‌ها کاهش یافته و اگر به خود بیاییم و خوب برنامه ریزی کنیم و از فرصت‌ها به نحو مطلوب و دور از تعصب و دیدگاه‌های تنگ نظرانه استفاده کنیم به اتکای نیروی جوان و هوشمند خود و منابع زیرزمینی خدادادی و موقعیت جغرافیایی خود که زمانی به دلیل جنگ سرد و ابر قدرت محدودیت‌ها و مشکلاتی را برآیمان ایجاد نموده بود و امروزه با پایان گرفتن آن به مزیت و فرصت برای ماتبدیل شده، می‌توانیم این عقب‌ماندگی و عقب‌نگاه داشته شدگی را به سرعت جبران کنیم. خوشبختانه در خیلی از رشته‌ها ما و ایتالیایی‌ها می‌توانیم به